

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

CAMBRIDGE LIBRARY COLLECTION

Books of enduring scholarly value

Perspectives from the Royal Asiatic Society

A long-standing European fascination with Asia, from the Middle East to China and Japan, came more sharply into focus during the early modern period, as voyages of exploration gave rise to commercial enterprises such as the East India companies, and their attendant colonial activities. This series is a collaborative venture between the Cambridge Library Collection and the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, founded in 1823. The series reissues works from the Royal Asiatic Society's extensive library of rare books and sponsored publications that shed light on eighteenth- and nineteenth-century European responses to the cultures of the Middle East and Asia. The selection covers Asian languages, literature, religions, philosophy, historiography, law, mathematics and science, as studied and translated by Europeans and presented for Western readers.

The Works of Sir William Jones

A renowned Enlightenment polymath, Sir William Jones (1746–94) was a lawyer, translator and poet who wrote authoritatively on politics, comparative linguistics and oriental literature. Known initially for his Persian translations and political radicalism, Jones became further celebrated for his study and translation of ancient Sanskrit texts following his appointment to the supreme court in Calcutta in 1783. He spent the next eleven years introducing Europe to the mysticism and rationality of Hinduism through works such as his nine 'Hymns' to Hindu deities and his translation of the Sanskrit classic *Sacotalá*. Volume 6 of his thirteen-volume works, published in 1807, contains Jones' *Poeseos Asiaticae Commentariorum* (1774). A work of comparative literature after mentor Robert Lowth's *De Sacra Poesi Hebraeorum* (1753) – in which Lowth established the Old Testament as a masterpiece of oriental literature – *Poeseos* provides detailed Latin commentary on the language and techniques of Arabic, Hebrew, Persian and Turkish poetry.

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press has long been a pioneer in the reissuing of out-of-print titles from its own backlist, producing digital reprints of books that are still sought after by scholars and students but could not be reprinted economically using traditional technology. The Cambridge Library Collection extends this activity to a wider range of books which are still of importance to researchers and professionals, either for the source material they contain, or as landmarks in the history of their academic discipline.

Drawing from the world-renowned collections in the Cambridge University Library and other partner libraries, and guided by the advice of experts in each subject area, Cambridge University Press is using state-of-the-art scanning machines in its own Printing House to capture the content of each book selected for inclusion. The files are processed to give a consistently clear, crisp image, and the books finished to the high quality standard for which the Press is recognised around the world. The latest print-on-demand technology ensures that the books will remain available indefinitely, and that orders for single or multiple copies can quickly be supplied.

The Cambridge Library Collection brings back to life books of enduring scholarly value (including out-of-copyright works originally issued by other publishers) across a wide range of disciplines in the humanities and social sciences and in science and technology.

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

The Works of Sir William Jones

VOLUME 6

EDITED BY
LORD TEIGNMOUTH

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town,
Singapore, São Paulo, Delhi, Mexico City

Published in the United States of America by Cambridge University Press, New York

www.cambridge.org

Information on this title: www.cambridge.org/9781108055734

© in this compilation Cambridge University Press 2013

This edition first published 1807

This digitally printed version 2013

ISBN 978-1-108-05573-4 Paperback

This book reproduces the text of the original edition. The content and language reflect the beliefs, practices and terminology of their time, and have not been updated.

Cambridge University Press wishes to make clear that the book, unless originally published by Cambridge, is not being republished by, in association or collaboration with, or with the endorsement or approval of, the original publisher or its successors in title.

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

THE
WORKS
OF
SIR WILLIAM JONES.

WITH
THE LIFE OF THE AUTHOR,
BY
LORD TEIGNMOUTH.

IN THIRTEEN VOLUMES.

VOLUME VI.

LONDON:

PRINTED FOR JOHN STOCKDALE, PICCADILLY;
AND JOHN WALKER, PATERNOSTER-ROW.

1807.

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

**Printed by T. DAVISON,
Whitefriars.**

CONTENTS

TO

THE SIXTH VOLUME.

POESEOS ASIATICÆ COMMENTARIORUM LIBRI
 SEX, CUM APPENDICE; SUBJICITUR LIMON,
 SEU MISCELLANEORUM LIBER.

	PAGE
PROŒMIUM - - - - -	v
CAPUT I.—Asiaticos ferè omnes Poeticæ impensiùs esse deditos - - - - -	1
CAPUT II.—De Metris Asiaticis - - -	22
CAPUT III.—De Idyllio Arabico - - -	60
CAPUT IV.—De Carmine Persico - - -	79
CAPUT V.—De Imaginibus Poeticis - - -	98
CAPUT VI.—De Translatione - - -	118
CAPUT VII.—De Comparatione - - -	140
CAPUT VIII.—De reliquis Figuris - - -	156
CAPUT IX.—De arcanâ Poematum Significatione	173
CAPUT X.—De Elato dicendi genere - - -	189
CAPUT XI.—De Venustate - - -	203
CAPUT XII.—De Poesi Heroicâ - - -	219
CAPUT XIII.—De Poesi Funebri - - -	242
CAPUT XIV.—De Poesi Morali - - -	259
CAPUT XV.—De Poesi Amatoriâ - - -	275
VOL. IV.	

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

CONTENTS.

	PAGE
CAPUT XVI.—De Laudatione - - -	288
CAPUT XVII.—De Vituperatione - - -	301
CAPUT XVIII.—De Descriptionibus - - -	314
CAPUT XIX.—De variis Arabum, Persarum, ac Tur- carum Poetis - - -	329
CAPUT XX.—De Asiaticâ Dictione - - -	338

APPENDIX.

Testamentum Morale, seu de Regum Officiis -	369
Arabs, sive de Poesi Anglorum Dialogus -	379
Gulielmi Jones Limon seu Miscellaneorum Liber	383

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

POESEOS ASIATICÆ
COMMENTARIORUM
LIBRI SEX,
CUM APPENDICE;
SUBJICITUR
L I M O N,
SEU
MISCELLANEORUM LIBER.

VOL. IV.

2

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

FLORENTISSIMÆ
ACADEMIÆ OXONIENSI,
LITERARUM, ARTIUM, SCIENTIARUM, CULTRICI,
FAUTRICI, MAGISTRÆ,
ALMÆ MATRI SUÆ,

QUE

TAMDIU ACADEMIARUM OMNIUM ERIT ILLUSTRISSIMA,
QUAMDIU OMNIUM LIBERRIMA PERMANERIT,

HOS

POESEOS ASIATICÆ COMMENTARIOS,

QUOS ADOLESCENS OLIM CONTEXUIT,

IN

ANIMI GRATISSIMI TESTIMONIUM,

D. D. D.

GULIELMUS JONES.

a 2

Cambridge University Press

978-1-108-05573-4 - The Works of Sir William Jones: Volume 6

Edited by Lord Teignmouth

Frontmatter

[More information](#)

PROŒMIUM.

CUM à Nicæâ decessissem, quâ in urbe septem propè menses fueram commoratus, et, totâ ferè peragrata Gallia, in Britanniam rediissem, nihil magis cupiebam, quàm annos complures alios in literarum humaniorum studiis consumere; ita enim fore putabam, ut ad publicas res obeundas, quas mea semper affectaverat ambitio, maturior aliquando possem ac paratior accedere: sed hunc otii fructum vel fortuna, vel potiùs rerum humanarum omnium moderatrix, providentia, desidiæ meæ largiri noluit; nam et ipsas literas, quibus à puero deditus fueram, subito deferere sum coactus, et Ille, qui studiorum meorum fuerat hortator atque adjutor, qui me, qualiscunque eram, aut si quis essem omnino, instruxerat, erudierat, effinxerat, ROBERTUS SUMNER, primo anno post meum in patriam reditum, morte immaturâ extinctus est. Ac literas quidem politiores quibus causis adductus vel reliquerim vel certè intermiserim, aptior erit exponendi locus, siquando rerum mearum commentarios perfecero, auctoribus usus et multis et bonis, quo-

rum exemplis me defendam; sed veniam mihi lector, ut spero, dabit, si nequeam a me impetrare, quin hoc loco viri doctissimi et familiarissimi cum virtutes laudibus efferam, tum luctuosum sane interitum justo prosequar dolore. Fuit enim vir, si quisquam alius, memorabilis, ingeniosus, integer, admirabili præditus indole, moribus perhumanis, exquisitâ doctrinâ; facultatem porro talem habuit et communicandi et docendi, qualem in nullo alio magistro cognoverim; hilaritatem denique ac suavitatem eam, ut incertum omnino sit, amicisne suis an discipulis effet jucundior: in literis egregiè versatus est cum Græcis tum Latinis, ac tamen, velut alter Socrates, perpauca ipse scripserat, nemo tamen illo perspicacior fuit et scientior in scriptorum omnium seu vitis castigandis, seu comprobandis virtutibus; quod si eum aut vitæ ratio aut fortuna benignior in forum ac senatum eduxisset, neque in ludo solum et gymnasio docendi munus suscepisset, nemini profecto in eloquentiæ laude, quam ex omnibus terris una jam Britannia excolit, cederet ille fascesque submitteret; nam singulæ virtutes, quæ per se ipsæ oratorem commendant, in eo, si non perfectæ, admodum certè laudandæ fuerunt, vox canora, fermo politus, oratio volubilis, lepos festivus, memoria singularis; oculi denique, vultus, actio, non histrionis, sed alterius pœnè Demosthenis; ad summam, quemadmodum

PROCEMIUM.

vii

ferè de Q. Roscio dixit Cicero, cum magister fuerit ejusmodi, ut solus dignus videretur, qui pueros institueret, tum orator erat ejusmodi, ut solus dignus esse videretur, qui amplissimis in republicâ fungeretur officiis. Hujus ego nomen non in primis honorandum putem? Hunc non desiderem? Ob hujus mortem non angar animo? Sed videndum est, ne nostrâ impensius causâ dolere videamur, quàm ob amici ac præceptoris nostri acerbissimum interitum: quid enim ille moriens, reliquit aliud, quàm vitam fragilem, incertam, ærumnosam, in quâ, præter virtutem et gloriam, nihil sit, quod vir probus magno studio expetere debeat? Nos, eo mortuo, et jucundissimâ studiorum conjunctione privamur, et adiutorem amissimus, cujus iudicium ingenii juvenilis redundantiam reprimeret, vocis aut gestûs vitia notaret, sermonem perpoliret; et non solum nos hortaretur ad scribendum, quem laborem ob infinitam difficultatem plerique omnes refugimus, sed in scripta nostra benevolè animadverteret, errores detegeret, fortasse etiam amicâ laudatione, quæ in optimo quoque animo vim habet summam, ad majora incenderet. In hoc ipso opere, quod nunc edimus, quantum desideravimus tam eruditum illum atque urbanum cenforem! etenim licet ab illo semel et cursim sit opus hoc perlectum, tamen ne verbum quidem addidit; vix unam syllabam mutavit;

quæque in libri margine ipsius manu notantur, magis laudandi causâ scripta sunt, quam reprehendendi; statuerat autem vir mei amantissimus totum volumen mecum ad examen accuratius revocare, quod si ei facere licuisset, multis fortasse mendis esset cariturum, cultius saltem et limatius in lucem prodiret. Levis tamen est jactura, libelli nostri perfectio; cætera, quæ cum illo perierunt, non desinam summo mœrore requirere, consuetudinem, officia, confilium; sed, ut paullò antè dixi, nostrum est id infortunium; nam et ipse, ut confido, est felicissimus, et potius curas mortalium inanes misericordiâ profequitur, quàm aut laudes eorum aut dolorem requirit.

Nec verò sola viri hujus amissio causa est, cur opus hoc meum, non, ut vellem, perpolitum, in manûs hominum perventurum sit: aliæ sunt causæ, quas operæ pretium erit plenius exponere. Primò, adolescentis opus fuit, annos nati vix unum et viginti, cujus adeò ingenium nondum maturitatem suam consecutum est; deinde, argumentum ita varium fuit ac multiplex, ut, si plenè et copiosè tractaretur, tot pœnè requireret *annos*, quot in eo et inveniendo et disponendo *menses* impenderim; quid enim majus aut difficilius, quàm de singulis pœseos Asiaticæ generibus aptè differere, et è poetarum operibus, quorum est infinita multitudo, flores omnigenos atque elegantias libare?

PROCEMIUM.

ix

Hoc aliquatenus præstare sum conatus; sed, ut verum eloquar, mihi ipsi nec satisfeci, nec, si duplicaretur et tempus et labor, satisfacturum fuisse puto. Huc accessit codicum manu scriptorum paucitas; quo factum est, ut, si unum duntaxat suppeteret poematis cujuspiam exemplar, et præsertim si deesset locorum obscuriorum explicatio, versûs quosdam, librariorum incuriâ corruptos, vel minùs intelligerem, vel in sensum forsan alienissimum detorquerem; quo vitio me semper vacare non audeam dicere: sufficiet me librum, ut potui, limavisse, et errores tantùm ferè cavisse, quantum humanæ naturæ imbecillitas pateretur; nec profiteri vereor, me, si quid habuerim in arte poeticâ judicii, in commentarios hos contulisse. Postremò, sine maximo otio, quo per tres annos omninò carui, et postea sum magis cariturus, fieri non potuit, ut singulas voces ac sententias quasi in trutinâ examinarem; et quoniam mihi Londini, à bibliothecis Academicis remoto, preli curam suscipere commodum fuit, ad poematum Asiaticorum ἀρχέτυπα, quæ negligentius aliquando Oxonii rescripseram, recurrere non potui, si qua in loco quovis à me citato mendæ suspicio inciderit. Nolo igitur sibi persuadeat lector, me librum hunc tam perfectum edere, quàm illum edidisse possem, si accessisset vel otium ad limandum uberius, vel aptior ad excudendum opportunitas: quòd

fiquis in fermonibus Asiaticis eruditus errores fortè nostros detexerit, nosque per literas benevolè monuerit, et illum nobis amicissimum putabimus, et, siquando alteram paraverimus commentariorum nostrorum editionem, correctior liber in lucem perfectiorque prodibit.

Illud etiam addamus necesse est, versùs Asiaticos, qui in hoc libro solutâ oratione redduntur, non eo animo conversos esse, ut in sermonibus Arabum ac Persarum tyrones erudirent: itaque si quis, in his literis nondum imbutus, speraverit à meis versionibus, locorum, qui citantur, σύνταξιν ordinemque grammaticum perspicere, næ ille se turpiter falli videbit; non enim in hoc opere philologus, sed criticus, non interpret, sed poeta, esse volui; non quasi in ludo pueros instituere, sed cum viris undequaque doctis de poesi in genere, ac speciatim de Asiaticâ, colloqui. Cùm igitur locum quemvis vel legendo observarem, vel meditando revocarem in memoriam, qui ad argumentum illustrandum accommodaretur, primò quid poeta vellet, haberetque in animo, quærebam, deinde quo modo id purè ac Latinè, si possem, sin minùs, breviter simpliciterque redderem; parùm sollicitus, si nomen nomini responderet, aut si iusta voculæ cujusvis *Persicæ* et *Arabicæ* significatio, tanquam in verborum indice, notaretur; ad summam, res et sententias, non verba, interpretari sum conatus; quòd si vel

PROCEMIUM.

xi

in sententiis vel in verbis hallucinari mini contigerit, veniam libenter dabunt, ob incredibilem rei difficultatem, politioris ingenii homines: cæterorum suffragiis facilè carere potero.

Aliud est porrò, quod hoc loco animadvertendum velim; quanquàm hujus ætatis lectoribus exquisitum nimis ac longiùs petitum videbitur: illud volo dicere; si hujusmodi opus de integro scribere instituissem, vitarem cùm omnes in libri margine notationes, tum in primis diverforum sermonum uno in libro concursionem; quæ mirum est, quantum absit ab elegantia, ideòque à Romanis et præcipuè à Cicerone, scriptorum elegantissimo, repudiata est; illi enim, utcunq; Græcis literis eruditi fuerint, noluerunt tamen Græcos vel poetas vel philosophos proprio sermone loquentes citare: sic variæ, quæ in commentariis nostris inferuntur linguæ, quantumvis ad philologorum gloriolam conferre existimentur, inæqualem nimis et quasi vermiculatam reddunt paginam; quo fit, non solum ut minùs solutè ac volubiliter legatur, sed ut viri elegantiores à legendo deterreantur, cùm horridius nescio quid et inculcius in libro suspicentur delitescere. Hortor itaque scriptores nostros, ut lectorum usui ac voluptati impensius, quàm solent, consulant; ut veteres illos dicendi magistros imitentur, qui artem ostendere maluerunt, quàm seipfos ostentare; ut denique simpliciter purèque scribant,

et litteras seu Græcas seu Latinas, perinde ac si Græci essent aut Romani, tractare discant. Mea fuit hæc semper sententia; sed mos gerendus erat recentiorum scriptorum consuetudini, ab adolescentulo præsertim, qui non alios ducere, sed ipse ducem sequi, deberet.

Hæc lectoribus plerisque omnibus satisfactura esse confido; nec verò me fugit nonnullos homines, qui pertenuis Gallorum libellos lectitare confueverint, totum hoc opus esse reprehensos, quod scilicet Latinè sit conscriptum, et præcipuè quòd Græcos quosdam versiculos ausus sim contexere. Grave crimen et vix ferendum! quod tamen haud vereor confiteri: fateor me fermone Latino esse usum, ut ab omnibus in Europâ gentibus legerer; fateor me librum versibus conspersisse, ut lectores varietate rerum allicerentur; fateor me in Latinis Horatii, Ovidii, Virgilii, Phædri, in Græcis, Theocriti, Anacreontis, Callimachi, *numeros* (vim et copiam non dico) imitatum fuisse, feliciter necne alii judicent; fateor denique, ut habeant quod multo magis reprehendant, Hebræa quædam nostra atque Arabica subjungere; Perfica etiam, si jubeant, proferre possumus. Quòd si Galli, homines, ut scimus, delicatissimi, temeritatem hanc nostram excusare noluerint, illud pollicemur, nos, si quid aliud in posterum scripserimus, patriâ linguâ usuros esse, quam sedulò ediscant velim, si nostra legere cupiant;

PROCEMIUM.

xiii

quòd si *Dani, Ruffi, Germani, Poloni, Hungari*, idem hoc factitaverint, profectò priùs canesce-
 mus, quàm tot sermones difficiles ac dissimiles
 didicerimus, cùm una solummodò nobis suffec-
 tura sit, modò Latinè scribendi consuetudo
 fautores invenerit, et *Romanorum* sermo *rei-*
publicæ, ut dicitur, *literariæ* communis perman-
 ferit. Ad alias linguas quod attinet, certè, si
 nihil præter utilitatem spectemus, non est om-
 ninò necessarium vel Græcè vel Arabicè scri-
 bere, cùm in subselliis nostris ac fori cancellis
 ne Demosthenes quidem aut ipse Mohammedes,
 si reviviscerent, intelligerentur à populo; sed
 cùm nihil sit ad memoriam confirmandam ap-
 tius, aut ad linguas condiscendas magis con-
 ferat, quàm stylum exercere, nescio cur versûs
 aut orationes, utcunque eæ sint inutiles atque
 imperfectæ, in linguâ quâlibet contexere vete-
 mur: epistolas nimirum ad doctiores in exteris
 regionibus viros mittere, per seipè nobis usu ve-
 nit, quas fatius est elegantes esse atque urbanas,
 quàm nudas et impolitas. Quid alii fecerint,
 nescio; ego multa me Latinè scripsisse confi-
 teor, multa Græcè, multa etiam Gallicè; nec
 vereor affirmare, si qua mihi sit in linguis edif-
 cendis facilitas, ab hac eam exercitatione et
 profectam esse et promotam. Quæ cùm ita
 sint, mirari satis nequeo, quare vir eruditus,
Ernestus, et ille, non minus in geometriæ ac
 philosophiæ studiis, quam in literarum elegan-

tiis versatus, *Alembertus*, tantoperè laborare videantur, nequis posthac Græcè et Latine poemata aut politionis doctrinæ libros contexit. Quo tandem sermone uti debet is, qui poetico se ingenio inflammari sentiat? Num Gallico? at sermo ipse à poesi est alienissimus. Num Anglico? at in unâ tantùm infulâ legetur, et uno fortasse seculo. Nec verò cuivis persuadere velim, ut peregrinis sermonibus usque eò studeat, donec linguæ obliviscatur suæ, aut horas eas omnes, quas patria atque amici suo jure sibi vindicant, ad eò tenui atque umbratili studio impendat; sed interdum, varietatis aut honestæ relaxationis causâ, Latinum vel Græcum etiam carmen componere si quis rectè possit, cur irrideatur non video. Equidem *Alemberti* libellum, qui inscribitur *de recentiorum scriptorum Latinitate*, bis terve perlegi, nec tamen in eo quidquam probatum inveni, nisi id, de quo nemo sanus disputaverit, *recentiores scilicet, cum Latine scribant, non tam purè ac perfectè scribere, ac si M. Tullii et Virgilii temporibus Romæ floruissent, nec veterum nos linguarum elegantias æque perspicere ac si Romani essemus*; præclarum fanè ἀξίωμα sed vix dignum, quod tanto argumentorum apparatu probaretur! Sermonis Latini suavitatem non sentimus, ut Romani; sed ita tamen sentimus, ut delectemur: cur ideò, cum tantæ sint in vitâ molestiæ, unâ hac delectatione careamus? Quod au-

PROCEMIUM.

xv

tem afferit vir ingeniosissimus, se dubitare, an quisquam è recentioribus philologis, quantum inter Virgilio et Lucani *numeros ac modulationem* intersit, sentire possit; id à tanto viro dici mirabar, ab illo præsertim, qui tam bellum de Musicâ scripserit opusculum, cùm nemo sit, in Britannia nimirum, qui non tantam sentiat inter Æneidis et Pharsaliæ versûs discrepantiam, quantam inter mollissimam puellæ Neapolitanæ cantionem, ac lacrymosum fidicinæ Lutetianæ ululatum: sed non mirabar ampliùs, cùm viderem ab eodem scriptore *Ruæi* nescio cujus hexametros quosdam citatos, quos *Virgilianos* ille putat, nos verò ne *Statianos* quidem. Non luçtabimur tamen pluribus verbis; sufficiet suam cuique sententiam esse; nobis, nostram: illud autem oramus; ut, quoniam ipse *Alembertus* ab aliis magni nominis viris dissentire solet, nos quoque à se, omninò sine iracundiâ, sed non sine dolore, dissentientes æquo animo patiat.

Utrum verò Gallis aut Gallorum amatoribus opus hoc nostrum sit placitum, solliciti parùm sumus; dummodo civibus nostris, et nobilissimæ, quæ nos aluit, *Academiæ*, in quorum honorem et cœpti sunt et perfecti, labores nostri arriferint; quid enim aliud optamus, quàm ut illis jucunda sint et utilia, quæ et adhuc perfecimus et facturi sumus in posterum? Illud dolet, quòd literis humanioribus cogimur

vale dicere : dolet autem? nonne potiùs lætari decet, eum nobis patere vitæ cursum, quo meliùs et efficaciùs oppressos levare, miseris optulari, tyrannidem avertere poterimus? Si enim quærat, Ecquis hominum sit *maximus*? Ille, inquam, qui *optimus*: si rursum interroget, Quis optimus hominum sit? respondeam, Is, qui de humano genere sit optimè meritus. Utrum verò per literarum studia, per mutas artes, per molliores animi lusùs, de hominibus tam bene mereri possimus, quàm agendo, laborando, eloquendo, isti viderint, qui ita se in studiis abdunt, ut nihil inde ad patriam aut cives commodi perveniat: equidem haud puto. Satis jam in umbrâ prolusisse videor; nunc in pulverem atque aciem vocor. Quid de me fortuna statuerit, ignoro; illud scio, nihil à me ardentius expeti, quàm, provectâ tandem ætate et excurso spatio, ad Academiæ dilectissimos recessùs, tanquam ad portum, confugere; ubi non inertiam, quam natura mea haud patitur, sed otio honesto perfrui potero, et studia hæc diù intermissa recolere, quæ me curriculum hoc forensè, in quod sum statim ingressurus, ulterius profequi non finit.